

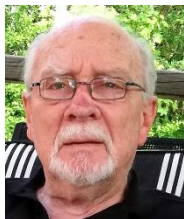
MILSTOLPEN

Österåkers Hembygdsförening

Nr. 3 – Oktober 2022

Ordförande har ordet

Så har sommaren passerat och hösten har gjort sitt intåg med allt vad det kan komma att innebära.

Senast jag skrev till dej var i maj månad och Valborgsmässofirandet var genomfört. Föreningen har sedan dess deltagit i, och jobbat med Nationaldagen i Ekbacken, därefter Midsommarafton, Seniorernas dag samt Kanalens dag, alla välbesökta. Invigningen av nya utställningen i Biskopstuna blev mycket uppskattad.

Skolmuseet på Norrö har haft öppet hela sommaren, två söndagar i månaden samt specialvisningar för skolklasser m.m. Tack alla guider för detta.

Föreningens el-kostnader kommer att skena i höjden, och trots att vi jobbar med ny teknik och allmänna besparingar så kommer det att bli väldigt ansträngt för föreningens ekonomi.

Välkomna till Höstmöte söndag 13 november kl. 1300 i Vita huset.

Bo Hedenstedt

Uppskattade majpromenader i Åkersbergas kulturhistoria

Lördag 7 maj var vi en skara som med Carl-Göran Backgård från Torpgruppen i ÖHF som ciceron promenerade runt i Åkerstorp i Åkersberga. Under några underhållande timmar i maklig takt fick se och höra områdets historia.

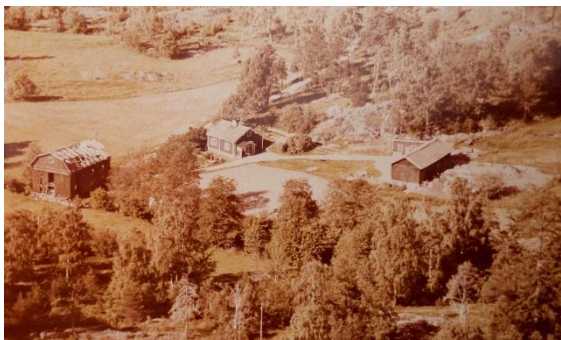

Åkerstorp var en gång ortens centrum och spåren efter det går fortfarande att se, bara man vet vad man ska leta efter. På fotot har vi stannat vid milstenen på Sockenvägen och fick veta hur den en gång har använts. Carl-Göran Backgård längst till vänster.

Lördag 14 maj arrangerade Torpgruppen en ny vandring i Åkersberga; vi tog oss mellan några torp och en kvarn i Kvisslingby och fick berättat vem som en gång hade bott i stugorna och lite om hur livet varit där förr. Vi besökte Skjutsbacken, Källbacka och Gillmyra kvarn medan regnvädret gjorde att Hagalund under Åby och Grindtorps gård avhandlades under en fika i Fattigstugan. Mycket uppskattat av gruppen som följde med, varav några ses på fotot, var att nuvarande ägaren till Gillmyra kvarn, Mikael Jansson, till vänster på fotot, kom ut och visade oss kvarnresterna

och berättade om fastighetens historia. Bland annat fick vi se ett foto på kvarnen när den fanns på plats vid utloppet från Drängsjön. Se foto där kvarnen syns längst till vänster.

Kom med du också nästa gång! Hembygdsföreningen ordnar vandring i den lokala kulturhistorien. Det är gratis att haka på och evenemangen hittar du på vår hemsida, på Facebook och Instagram.

Anna-Mi Wendel

Rundtur i kulturlandskapet i Österåker

Inom vårt projekt Vem Vet Mest om Österåker, ett program för elever i ÅK 3 i Österåker, finns en rundtur med barn och föräldrar. I Ledungen nr 2, 2019 finns en beskrivning av VVM, som vi kallar konceptet.

Som komplement till de bildspel och personliga besök som sker i klassrummet, ville vi skapa reella upplevelser i vår rika kulturmiljö, och arrangerar därför årligen en rundtur i egen bil till åtta utvalda sevärdheter och intressanta platser. Rundturen annonseras via hembrev i klasserna och föräldrarna anmäler sig via en digital bokningstjänst *Simple Signup*, utan assistans och inblandning från skolorna.

På den utsatta söndagen samlas deltagarna på en förutbestämd plats och får Rundturskarta och direktiv för körningen av VVM:s representanter.

På åtta platser står åtta av våra kunniga amatör guider beredda att ta emot ekipagen med föräldrar och barn, för att kort presentera platsen, dess historia och svara på frågor.

Rundturskarta i A3-format, framsida, med åtta besöksmål med adresser. På baksidan finns berättelser om de olika besöksmålen.

Rundtursstart. Foto: Lars Valentin

Barnen har redan tagit del av mycket av kunskapsmaterialet och brukar ställa relevanta frågor, ofta till häpnad för sina föräldrar!

Ett år hade vi 35 anmälda ekipage! För att inte alla ska anlända till besöksmålen samtidigt slussade vi iväg dem i grupper om cirka fem bilar, med ca 15 minuters mellanrum. Då gick det att finna parkeringsplats och grupperna blev heller inte för stora för att guiderna skulle kunna göra sig hörda.

Deltagarna fick också en körplan där det angavs när de skulle vara på varje besöksmål. För att bli igenkända bar alla guiderna gröna keps med vår ÖHF-logga samt namnskylt på bröstet.

Vid en av stationerna försöker vi ordna mellanmål i form av sponsrad korb och dryck. Det kan behövas eftersom hela arrangemanget tar ungefär fyra timmar att avverka för deltagarna. Vi avslutar rundturen vid vår hembygdsgård i Ekbacken. Några gånger har vi haft en bokstavslek under rundturen där barnen fått pussla ihop bokstäver som de fått på de olika stationerna.

I målet kan de klura ut vilket ord som bokstäverna ska bilda och lämna in för bedömning och utlottning av pris.

Guiden Iréne Hedenstedt. Foto: Lars Valentin

Besök i ruinen Biskopstuna.

Guide: Sven Hugosson. Foto: Lars Valentin

Rundturen utgör som sagt ett komplement till lektionerna i skolan och barnen får på detta sätt fördjupad kunskap och får också uppleva vårt kulturarv "på riktigt".

En av våra guider träffade efter en Rundtur en av sina grannar som deltagit med sitt barn. Föräldern berättade då:

- Det var en fantastisk rundtur. Jag har varit på platser jag aldrig varit förut och inte ens visste fanns, trots att jag bott här så många år! Och min son Alexander; så duktig han var!

Det tar vi som ett gott betyg på rundturen. Det sporrar oss till att fortsätta och utveckla arrangemanget. Behöver vi nämna att allt är kostnadsfritt och ideellt?

Rapport från rundturen 8 maj

Inom projektet VVM, Vem Vet Mest om Österåker, anordnades en rundtur för elever och föräldrar. I målet på Ekbacken kunde man göra ett litet quiz, alltså svara på ett antal frågor med anknytning till de platser man hade besökt. Tre vinnare lottades fram och fick var sitt bokpris.

Carl Jernkrok, *Åkersberga Då och Nu*
Sanna Hjelte, *Österåker förr och nu*
Sofia Wikander, *Kulturvandring*

Lars Valentin

Järnvägsparken 5 juni

Det var festligt och många människor hade samlats i den nybyggda Järnvägsparken, skapad som kopior av gamla byggnader i bygden, i samarbete med ÖHF. Parken ligger söder om Åkersberga station. Kulturnämndens ordförande Mathias Lindow, 1:e vice ordf. i kommunstyrelsen, och landskapsarkitekt Gisela Holmgren hjälptes åt att klippa banden tillsammans med några barn. Den nya lekparken var invigd!

Foto: Lars Valentin

Foto: Lars Valentin

QR-film

Föreningen har tagit fram två så kallade QR-filmer med hjälp av filmaren Roger Persson, som gjort filmen "När järnvägen kom".

En av filmerna, den om Ekbacken, kan ses genom att besöka Ekbacken och skanna den QR-kod som finns anslagen vid Vita Husets entré.

Foto: Michael Bågstam

Man gör det enklast med sin smarta mobil och efter några sekunder visas en film på ca 5 minuter som berättar om Ekbacken och byggnaderna i parken.

Vi berättar om den andra filmen i nästa Milstolpe eller på vår webbplats. Håll utkik!

Lars Valentin foto@milstolpen.org

Upprop till alla medlemmar i ÖHF!

Valberedningen behöver hjälp att finna kandidater till fem lediga styrelseposter inför stundande höstmöte.

Vi söker en ny ordförande som ska ersätta Bo Hedenstedt, som av sagt sig omval.

Styrelsen ska enligt stadgarna bestå av nio ledamöter, inklusive ordförandeposten. Ledamöterna väljs på två år, varvid hälften väljs vartannat år.

Vi i valberedningen vill därför att Ni som känner för att göra en insats för vår förening genom att bli ledamot i styrelsen, hör av Er till någon av oss i valberedningen.

Ingemar Jansson 070-622 60 04
Britt Marie Eriksson 073-415 77 55
Irma Hägerstedt 070-059 94 55

Mönster till hembygdsdräkt

Vi söker mönster till västen i Österåkers hembygdsdräkt. Har du möjlighet att hjälpa oss? Kontakta oss! Se kontaktinfo i rutan intill.

Sonja Almsätter

Lösningar till Krypto nr 27:

FATTIGSTUGAN

STENHAGEN

HJON

FRU THOMA (föreståndaren vid dörrposten)

ÅLDERDOM

KLOCKKEDJA

NITTONHUNDRATOLV (fotodatum: 4/8 1912)

WILLE (nederst t.h.)

DOTTER VIOLA (är på besök med mamman)

Vinnare, av 29 insända svar:

Thea Nilsson, Åkersberga

Inga-Lill Klaréus, Åkersberga

Ragnar Poijes, Åkersberga

Vinnarna får var sitt exemplar av "Österåkersbondens förvandling till industriarbetare och tjänsteman".

Lars Valentin, kryptomakare

ÖSTERÅKERS HEMBYGDS- OCH FORNMINNESFÖRENING

Centralvägen 55 184 32 ÅKERSBERGA

Telefon (svarare): 08-540 67980

Plusgiro 9814-5

Bankgiro 5632-8511

mail@milstolpen.org

Webbplats: www.milstolpen.org

Facebook: @osterakershembygdsforening

Instagram: osterakers_hembygdsforening

ÖHF :s verksamhet sker med stöd från
Österåkers kommun